

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (ستتی) - جبرانی ارشد

hdaneshjoo.ir

نام درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۵۹

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

تنها با یاد اوست که دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱. کدام گزینه در مورد تسکین درست است ؟

الف. آوردن دو هجای کوتاه به جای یک هجای بلند

ب. آوردن دو هجای کوتاه متوالی به جای یک هجای بلند

ج. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه متوالی

د. آوردن دو هجای کوتاه غیر متوالی به جای یک هجای بلند

۲. رعایت هماهنگی و تناظر هجا و هجاهای قبلی علاوه بر هجای قافیه چه نام دارد؟

الف. تجنیس   ب. اعنات   ج. قافیه معموله   د. اختلاف قید

۳. آوا نویسی کدامیک از واؤگان زیر درست است ؟

الف. خواهر xavahar   ب. غروب oorob لا   ج. نان naan   د. گیاه geyaah

۴. در کدامیک از موارد زیر وزن عروضی دیده می‌شود ؟

الف. وزن سنتی   ب. زبان لاتین   ج. زبان سانسکریت   د. زبان عربی

۵. نام وزن « فاعلاتن فاعلاتن فاعلن » چیست ؟

الف. هزج مسدس مخبون   ب. رمل مسدس محذوف

ج. متقارب مثنی سالم   د. مضارع مسدس سالم

۶. چند وزن از اوزان شعر فارسی متفق الارکان است ؟

الف. ۱۵ وزن   ب. ۵ وزن   ج. ۱۴ وزن   د. ۲۰ وزن

۷. کوچکترین واحد آوایی زبان چه نام دارد؟

الف. هجا   ب. کلمه   ج. واک   د. واژک

۸. گزینه درست را انتخاب کنید

الف. ابتدا به دو صامت مجاز است.   ب. مصوت همواره اولین حرف هجاست.

ج. هیچ هجایی با مصوت آغاز نمی‌شود.   د. گه گاه و در آغاز هجا دو صامت پشت سر هم می‌آیند.

۹. در بیت « کز نیستان تا مرا ببریده اند » از نفیرم مرد و زن نالیده اند» روی متحرک کدام است ؟

الف. ر   ب. د   ج. ن   د. ه

۱۰. آخرین واک اصلی کلمه قافیه چه نام دارد؟

الف. تاسیس   ب. روی   ج. دخیل   د. ردف

۱۱. اقوا چیست ؟

الف. تفاوت در حرف روی   ب. ناهمسانی مصوت کوتاه در توجیه و حذو

ج. تقابل روی ساکن و متحرک   د. تکرار نشانه های جمع

www.HDaneshjoo.ir

۱۲. در بیت زیر کدام یک از عیوب قافیه دیده می‌شود؟

الف. ایطای جلی   ب. شایگان   ج. اختلاف حدو   د. غلو

۱۳. در بیت «زلفت هزار دل به یکی تار مو ببست» هجای قافیه کدام است؟

الف. ست   ب. تار و چار   ج. مو و سو   د. ار در تار و چار

۱۴. در کدام گزینه حروف ردف زاید نمایش داده شده است؟

الف. ف، ش، خ، د، الف   ب. ش، ف، ر، س، ج، ت
ج. د، ر، ش، ف، س، خ   د. ش، ر، س، خ، ن، ف

۱۵. حرفی که بلافاصله بعد از روی بیاید چه نام دارد؟

الف. خروج   ب. وصل   ج. مزید   د. نایره

۱۶. اشباع چیست؟

الف. حرکت حرف روی است.   ب. حرکت هجای قافیه است.
ج. حرکت حرف دخیل است.   د. حرکت قبل از روی موصوله است.

۱۷. اختیار قلب چیست؟

الف. شاعر مختار است به جای مفتعلن از مفاعله و عکس آن استفاده کند.
ب. شاعر مختار است به جای دو هجای کوتاه متوالی یک هجای بلند بیاورد.
ج. شاعر مختار است در آخر مصراع یک یا دو صامت اضافه بر وزن بیاورد.
د. شاعر مختار است در آخر مصراع جای هجای کوتاه و بلند را تغییر دهد.

۱۸. کدام گزینه در مورد وزن ترانه یا دوبیتی درست است؟

الف. رمل مثنی مخبون   ب. هزج مثنی محذوف
ج. هزج مسدس محذوف   د. رمل مسدس محذوف

۱۹. وزن قطعه‌ی زیر چیست؟

«گرچه شاطر بود خروس به جنگ
گرچه شیر است در گرفتن موش»
الف. فاعلاتن مفاعله فع
ج. فاعلاتن مفاعله فعلن
ب. مفاعله فاعلاتن فعلن
د. مفتعلن مفاعله فعلن

۲۰. کدام گزینه از تکواژهای زاید بر اصل در تعیین روی، نیستند؟

الف. ضمایر منفصل   ب. ضمایر متصل   ج. شناسه فعل   د. نون مصدری

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (ستتی) - جبرانی ارشد

hdaneshjoo.ir

نام درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۵۹

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

۲۱. گزینه درست را انتخاب کنید؟

الف. در شعر نو اگر شعر به رکن سالم تمام شود از قافیه استفاده نمی شود.

ب. در اشعار نیمایی تعداد ارکان مصاریع محدود است.

ج. در اشعار نیمایی تساوی طولی مصاریع رعایت می شود.

د. در شعر نو تعداد ارکان عروضی یک مصراع بین دو تا چهار رکن محدود نیست.

۲۲. در کدام یک از گزینه ها از هجای CVC استفاده شده است .

الف. می mii   ب. یک yek   ج. ما maal   د. مو moo

۲۳. گزینه درست را انتخاب کنید.

الف. صدای ow با صدای o یکسان است.

ب. امتداد زمانی مصوت بلند برابر با امتداد مصوت کوتاه است.

ج. در آوانویسی تنها به مکتوبات استناد می شود.

د. در زبان فارسی هیچ کلمه ای با مصوت آغاز نمی شود.

۲۴. در شعر فارسی حدوداً چند نوع وزن (آهنگ) وجود دارد ؟

الف. هشت   ب. سیصد   ج. سی و یک   د. دویست

۲۵. کوچکترین جزء تشکیل دهنده وزن چند واکی است ؟

الف. سه واکی   ب. دو واکی   ج. چهار واکی   د. یک واکی

۲۶. وزن بیت « بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست » کدام است ؟

الف. فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن   ب. فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

ج. مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن   د. مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعلن

۲۷. سخته یعنی چه ؟

الف. آوردن دو هجای کوتاه به جای یک هجای بلند در ابتدای مصراع

ب. آوردن دو هجای کوتاه در حد فاصل دو رکن به جای یک هجای بلند

ج. آوردن یک هجای بلند در پایان رکن دوم

د. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه در حد فاصل دو رکن

۲۸. اختیار قلب در کدام یک از انواع شعری بسیار رایج است ؟

الف. رباعی   ب. غزل   ج. مسقط   د. قصیده

۲۹. در بیت « مرا می بپاید چو طفلان گریست ز شرم گناهان نه طفلانه زیست » هجای قافیه کدام است ؟

الف. طفلان - طفلانه   ب. ر یست - زیست   ج. گریست - زیست   د. ان - انه

www.HDaneshjoo.ir

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

۳۰. در قافیه شعر زیر کدام یک از اختیارات شاعری به چشم می‌خورد؟

« یک امشب که در اغوش شاهد شکر
سخن بگوی که بیگانه پیش ما کس نیست
الف. همسان بودن هجای قافیه
ب. قافیه ساختن دو کلمه همسان
ج. آوردن مصوت کوتاه بعد از روی (هجای CVCC)
د. بعد از روی مصوت بلند آمده است. (هجای CVC)

۳۱. در بیت « یار جسمانی بود رویش چو مرگ
الف. اقوا ب. اکفا ج. ایطا د. شایگان
صحبتش شوم است باید کرد ترک » کدام یک از عیوب قافیه دیده می‌شود؟

۳۲. شایگان معادل فارسی کدام یک از عیوب قافیه است ؟

الف. ایطای جلی ب. غلو ج. حذو د. اقوا
۳۳. اگر روی در یک قافیه ساکن (مقید) و در کلمه قافیه دیگر متحرک (موصوله) باشد، شعر چه عیبی خواهد داشت؟

الف. اکفا ب. ایطا خفی ج. اقوا د. غلو
۳۴. در بیت « زان بود در پیش شاهان دورباش
الف. جناس ناقص ب. جناس مطرف ج. جناس تام د. جناس مرکب
کای شده نزدیک شاهان دورباش » کدام یک از صناعات بدیعی دیده می‌شود؟

۳۵. وزن رباعی کدام است ؟

الف. مفعول فاعلات مفعول فاعلات
ج. مفاعیلن فعولن مفاعیلن فعولن
۳۶. در بیت « لطیفه‌یی است نهانی که عشق ازو خیزد
دیده می‌شود ؟
ب. مفعول مفاعیل مفاعیل فعل
د. فاعلاتن فع لن فاعلاتن فع لن
که نام آن نه لب لعل و خط زنگاریست » کدام یک از اختیارات شاعری

الف. آوردن دو صامت اضافه بروزن
ج. آوردن دو هجای کوتاه متوالی به جای هجای بلند
۳۷. نام بحر « فاعلاتن فاعلاتن فعلاتن فعولن » چیست ؟

الف. رمل مسدس محذوف ج. هزج مثنی سالم
ب. رمل مثنی مخبون محذوف د. هزج مثنی اخب مقبوض

۳۸. نام وزن « فعولن فعولن فعولن فعل » چیست ؟

الف. رمل مسدس محذوف ج. غریب مثنی مخبون
ب. بسیط مخبون د. مقارب مثنی محذوف

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (ستتی) - جبرانی ارشد

hdaneshjoo.ir

نام درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۵۹

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

۳۹. وزن مثنوی مولوی چیست ؟

الف . فاعلاتن مفاعلتن فاعلتن

ب. فاعلاتن فاعلاتن فاعلتن

ج. فعولن فعولن فعولن فعولن

د. مفاعلتن فاعلتن فعولن

۴۰. در زبان فارسی چند نوع مقطع صوت وجود دارد ؟

الف. دو نوع

ب. شش نوع

ج. سه نوع

د. هشت نوع